

महाराष्ट्र आरोग्य विज्ञान विद्यापीठ MAHARASHTRA UNIVERSITY OF HEALTH SCIENCES

वणी रोड, म्हस्रुळ, नाशिक-४२२००४
Vani Road, Mhasrul, Nashik-422004

विद्या ठाकरे

एम.एससी, डी.फार्म.

उपकुलसचिव

Phone : 0253-2539199, EPABX:0253-2539100/300, Fax:0253-2539200
E-mail: pgacademic@muhsnashik.com / Web: www.muhsnashik.com

Ph. No. : 0253-2539199

जा.क्र.मआवि/ई.३/पीजी/१५८८

दि. ०३/०८/२०१०

परिपत्रक क्र. १२/२०१०

प्रति,

मा. अधिष्ठाता / प्राचार्य

सर्व संलग्नित आयुर्वेद महाविद्यालय,

मआवि, नाशिक

विषय :- आयुर्वेद पदव्युत्तर अभ्यासक्रम शैक्षणिक वर्ष २०१०-११ पासून लागू करण्याबाबत....
संदर्भ :- विद्यापरीषद ठराव क्र. ४४८/२०१० दि. १९/०५/२०१०

महोदय,

उपरोक्त विषयाच्या अनुषंगाने आपणांस कळविण्यात येते की, भारतीय चिकित्सा केंद्रीय परीषद, नवी दिल्ली यांच्या दि. २३/१२/२००९ रोजीच्या पत्रान्वये सर्व आयुर्वेद पदव्युत्तर अभ्यासक्रमासाठी नवीन अभ्यासक्रम प्राप्त झालेला होता.

सर्व पदव्युत्तर अभ्यासमंडळ, आयुर्वेद व युनानी विद्याशाखा यांनी खालील विषयांचा तयार केलेला अभ्यासक्रम, दि. १९/०५/२०१० रोजी झालेल्या विद्यापरीषदेच्या बैठकीत मान्यतेस्तव सादर केला असता, सदर अभ्यासक्रम **शैक्षणिक वर्ष २०१०-११** पासून प्रवेशित विद्यार्थ्यांच्या तुकडीपासून क्रमशः लागू करण्याबाबत मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. सदर अभ्यासक्रमाची प्रत विद्यापीठाच्या संकेत स्थळावर (www.muhsnashik.com) प्रसिध्द करण्यात आलेली आहे.

प्रथम वर्ष एम. डी. / एम. एस.

१. Research Methodology	३. Medical Statistics
२. "क" वर्ग - अनैदानिकीय विषय (Non-Clinical)	४. "ख" वर्ग - नैदानिकीय विषय (Clinical)

अंतिम वर्ष एम. डी. / एम. एस.

१. आयुर्वेद संहिता	१२. कायाचिकित्सा
२. आयुर्वेद सिध्दांत	१३. शल्य तंत्र-सामान्य
३. रचना शरिर	१४. शल्य तंत्र-क्षार कर्म एवं अनुशास्त्र कर्म
४. क्रिया शरिर	१५. शाल्याक्य तंत्र - नेत्र रोग
५. द्रव्यगुण विज्ञान	१६. शाल्याक्य तंत्र - शिरो-नासा-कर्ण-कंठ रोग
६. रस शास्त्र	१७. शाल्याक्य तंत्र - दंत एवं मुख रोग
७. भैषज्य कल्पना	१८. प्रसुती तंत्र एवं स्त्रीरोग
८. स्वस्थवृत्त	१९. कौमार भृत्य- बालरोग
९. अगदतंत्र एवं विधी वैधक	२०. पंचकर्म
१०. रोग निदान एवं विकृती विज्ञान	२१. संज्ञाहरण
११. छाया एवं विकीकरण विज्ञान	२२. मनोविज्ञान

उपरोक्तबाब आपल्या माहिती व योग्य त्या कार्यवाहीस्तव.

आपली विश्वासू

सही/-

उपकुलसचिव

शैक्षणिक विभागप्रमुख (पदव्युत्तर)